מהדורה למורה – משחק תכונה והוכחה – דף תרגול (רגיל)

גרסת נייר למשחק התכונות: התאמת תכונה להוכחה מן הטקסט אצל דמויות מ"המחרוזת", מ"הקמצן" ומהמדרש, ותרגול כתיבת טענה + ביסוס + הסבר. מתאים להכנה לשאלת אפיון במבחן.

מסלול רגיל: הגרסה הרגילה: כל הפריטים. מומלץ 30–40 דקות, אפשר לחלק לשני שיעורים.

מפתח תשובות

#	שאלה	תשובה / כיוון
1	איזו תכונה מוכיח המשפט: "מוותר על הכסף שחסך לרובה ציד ומשעבד את עתידו למען אשתו"?	ב – מסור ומקריב
2	"אחרי הגנבה חושד בכולם – אפילו תופס את זרועו שלו." – איזו תכונה של הרפגון?	ב – חשדן
3	"מחמיאה להרפגון על מראהו הצעיר כדי לקבל ממנו כסף." – מיהי הדמות ומה תכונתה?	ב – פרוסין – חנפנית
4	איזו תכונה של בת רבי עקיבא נלמדת מכך שהיא מספרת על מעשה החסד רק כשאביה שואל?	ב – צנועה
5	"מתלהב מתבשיל ביתי פשוט" מוכיח שמר לואזל מסתפק במועט.	נכון
6	ז׳אק מאשים את ואלר בגנבה כי ראה אותו גונב את התיבה.	לא נכון – ז׳אק מאשים את ואלר כי כעס עליו – זה מראה שהוא נקמן; את התיבה גנב לה פלש.
7	ואלר מסכים עם כל מילה של הרפגון כדי להישאר קרוב לאליז – זה מראה שהוא ערמומי.	נכון
8	מטילדה עושה בעצמה עבודות בית קשות במשך עשר שנים עד שהחוב משולם; זה מוכיח שהיא חרוצה ו____.	אחראית
9	"המחרוזת" – התאימו בין התכונה לבין ההוכחה.	1–ב, 2–א, 3–ג, 4–ד

#	שאלה	תשובה / כיוון
10	"הקמצן" – התאימו בין הדמות והתכונה לבין ההוכחה.	1–ד, 2–ג, 3–א, 4–ב
11	מיינו את התכונות: חיובית, שלילית, או תלויה בהקשר?	חיובית: נדיבה, צנועה, רגישה לזולת | שלילית: חשדן, חנפנית, אנוכי | תלויה בהקשר: שאפתנית, חולמנית
12	רבי עקיבא "דואג מאוד מהנבואה אך אינו מספר לבתו". אילו שתי תכונות זה מראה? נמקו.	אב דואג (דואג מאוד לבתו) ומאופק (שומר את הדאגה לעצמו ולא מפחיד אותה).
13	כתבו שלושה משפטים על הרפגון: טענה (תכונה אחת), ביסוס מן המחזה, והסבר איך הביסוס מוכיח את התכונה.	למשל: הרפגון קמצן. הוא מוכן להשיא את בתו לאיש מבוגר רק כי הוא לוקח אותה "בלי נדוניה". כלומר, הכסף חשוב לו יותר מאושרה של בתו.
14	בחרו דמות אחת (מטילדה, הרפגון או בת רבי עקיבא) וכתבו פסקת אפיון (7–9 שורות) עם שתי תכונות. לכל תכונה: טענה, ביסוס מן הטקסט והסבר. סיימו במשפט: מה התכונות האלה תורמות לסיפור?	קריטריונים: שתי תכונות מדויקות; לכל אחת ביסוס נאמן לטקסט והסבר; מילות קישור (בנוסף, לעומת זאת, לכן); משפט סיום על תרומת התכונות לעלילה או למסר; לשון תקינה.

כרטיס יציאה – כיוון

1. מעשה או דיבור מן הטקסט שמראה את התכונה. 2. למשל: גאה – מעדיפה להסתיר את האובדן ולשקוע בחובות. 3. תשובה אישית.

הדף מתאים לעמוד "משחק תכונה והוכחה – דף תרגול" באתר. יצרה: רוית ראש בן ישי

משחק תכונה והוכחה – דף תרגול – דף התלמיד/ה

מסלול: רגיל

שם: _____ **כיתה:** _____ **תאריך:** _____

חלק א׳ – תכונה ודמות

סמנו את התשובה הנכונה, קבעו נכון/לא נכון והשלימו.

1. איזו תכונה מוכיח המשפט: "מוותר על הכסף שחסך לרובה ציד ומשעבד את עתידו למען אשתו"?
א) קמצן ב) מסור ומקריב ג) ערמומי ד) חשדן

2. "אחרי הגנבה חושד בכולם – אפילו תופס את זרועו שלו." – איזו תכונה של הרפגון?
א) נדיב ב) חשדן ג) צנוע ד) נאמן

3. "מחמיאה להרפגון על מראהו הצעיר כדי לקבל ממנו כסף." – מיהי הדמות ומה תכונתה?
א) אליז – רגישה ב) פרוסין – חנפנית ג) מריאן – כנה ד) גברת פורסטייה – נדיבה

4. איזו תכונה של בת רבי עקיבא נלמדת מכך שהיא מספרת על מעשה החסד רק כשאביה שואל?
א) גאוותנית ב) צנועה ג) פחדנית ד) שקרנית

5. "מתלהב מתבשיל ביתי פשוט" מוכיח שמר לואזל מסתפק במועט. ◯ **נכון** ◯ **לא נכון**

6. ז׳אק מאשים את ואלר בגנבה כי ראה אותו גונב את התיבה. ◯ **נכון** ◯ **לא נכון**

7. ואלר מסכים עם כל מילה של הרפגון כדי להישאר קרוב לאליז – זה מראה שהוא ערמומי. ◯ **נכון** ◯ **לא נכון**

8. מטילדה עושה בעצמה עבודות בית קשות במשך עשר שנים עד שהחוב משולם; זה מוכיח שהיא חרוצה ו_____.

חלק ב׳ – התאמה ומיון

התאימו ומיינו לפי ההוראה.

9. "המחרוזת" – התאימו בין התכונה לבין ההוכחה.

#		האות שלי		התאמה
1	מטילדה – חולמנית	____	א	מעדיפה להסתיר את האובדן ולשקוע בחובות מאשר להודות
2	מטילדה – גאה	____	ב	חולמת על ארמונות וכלי כסף בזמן שבעלה שמח בתבשיל פשוט
3	גברת פורסטייה – נדיבה	____	ג	משאילה את תכשיטיה בלי היסוס
4	מר לואזל – מסתפק במועט	____	ד	מתלהב מתבשיל ביתי פשוט

10. "הקמצן" – התאימו בין הדמות והתכונה לבין ההוכחה.

#		האות שלי		התאמה
1	הרפגון – קמצן	____	א	מתעמת עם אביו ומשתמש בתיבה כדי לזכות במריאן
2	הרפגון – אנוכי	____	ב	מאשים את ואלר בגנבה כי כעס עליו
3	קלאנט – מרדן	____	ג	מתחרה בבנו על אותה נערה
4	ז׳אק – נקמן	____	ד	מוכן להשיא את בתו לאיש מבוגר רק כי הוא לוקח אותה "בלי נדוניה"

11. מיינו את התכונות: חיובית, שלילית, או תלויה בהקשר?

מחסן מילים: רגישה לזולת | נדיבה | אנוכי | חשדן | צנועה | שאפתנית | חנפנית | חולמנית

חיובית	שלילית	תלויה בהקשר

12. רבי עקיבא "דואג מאוד מהנבואה אך אינו מספר לבתו". אילו שתי תכונות זה מראה? נמקו.

חלק ג׳ – כותבים פסקת אפיון

כתבו לפי המבנה: טענה (תכונה) + ביסוס (מעשה או דיבור) + הסבר.

13. כתבו שלושה משפטים על הרפגון: טענה (תכונה אחת), ביסוס מן המחזה, והסבר איך הביסוס מוכיח את התכונה.

14. בחרו דמות אחת (מטילדה, הרפגון או בת רבי עקיבא) וכתבו פסקת אפיון (7–9 שורות) עם שתי תכונות. לכל תכונה: טענה, ביסוס מן הטקסט והסבר. סיימו במשפט: מה התכונות האלה תורמות לסיפור?

כרטיס יציאה

1. מהו ביסוס (הוכחה) בפסקת אפיון?

2. כתבו תכונה אחת של מטילדה והוכחה אחת.

3. היום הבנתי ש...